

İSO İmalat PMI şubat ayında 49,3'e çıktı

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Türkiye İmalat Satınalma

Yöneticileri Endeksi (PMI)

anketinin şubat dönemi sonuçları

açıklandı. Eşik değer olan 50'nin

üzerinde ölçülen rakamların

sektörde iyileşmeye işaret ettiği

anket sonuçlarına göre, ocakta

48,1 olan manşet PMI, şubatta

49,3'e çıktı. Sektörün genel

performansındaki düşüş, mevcut

daralma eğiliminin başlangıcı

olan Nisan 2024'ten beri en

sınırlı düzeyde gerçekleşti.

Anket kapsamındaki firma

geri dönüşlerinin önemli bir

bölümü talepte toparlanmaya

işaret etti. S&P Global Market

Intelligence Ekonomi Direktörü

Andrew Harker, "Türkiye'ye

ilişkin son imalat PMI verileri,

sektörün faaliyet koşullarında

yavaşlamanın sürdüğüne işaret

etmesine rağmen, iyimser olmak

için somut nedenler sunuyor.

Birçok firma müşteri talebinde

iyileşme sinyalleri olduğunu

bildirdi ve yeni siparişler istikrar

kazanmaya yaklaştı" dedi.

Sanayide 22 ayın en sınırlı daralması

İstanbul Sanayi Odası İmalat PMI şubatta 49,3'e yükselerek 22 ayın en sınırlı daralmasına işaret etti ancak endeks eşik değerinin altında kaldı. 10 sektörden yalnızca 2'si üretimini artırabildi.

■ Ekonomik büyümenin öncü göstergesi kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** Şubat 2026 sonuçları, imalat sektöründe faaliyet koşullarının 22 aydır olduğu gibi yine bozulduğunu ortaya koydu. Ocak ayında 48,1 olan manşet PMI, Şubat'ta 49,3'e yükselse de 50 olan eşik değerinin altında kalarak daralma eğiliminin sürdüğünü gösterdi. Anket sonuçlarındaki en çarpıcı detay, imalatçıların sırtındaki maliyet yükü oldu. Girdi maliyetleri Şubat ayında keskin bir artış kaydederek son iki yılın en yüksek hızına ulaştı. **Sanayiciler** bu artışın nedenini; tedarikçilerin hammadde fiyatlarına yaptığı zamlar ve asgari ücretteki yükselişin personel maliyetlerine etkisi olarak açıkladı. Maliyetlerdeki bu patlama, nihai ürün fiyatlarına da doğrudan yansdı. Ürün fiyatlarındaki enflasyon, üst üste

üçüncü ayda da hızlanarak Nisan 2024'ten bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Bu durum, fabrikadan çıkan her ürünün halka daha pahalıya satılacağı anlamına geliyor. Ocak ayında 10 sektörden 5'i üretimini artırırken, Şubat ayında bu sayı 2'ye geriledi. Sadece elektrikli ve elektronik ürünler ile gıda sektörlerinde büyüme gözlenirken, ana metal **sanayinde** son bir buçuk yılın en sert daralması yaşandı. Kara ve deniz taşıtları sektöründe ise yeni siparişlerde ciddi bir düşüş kaydedildi. Verileri değerlendiren S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, maliyet artışlarına dikkat çekerek, "Maliyetlerin yaklaşık son iki yılın en yüksek hızında artması, genel olarak iyimserleşen tabloya temkinli bir not düşmemize neden oluyor. Enflasyonist baskılar firmalar için giderek artan bir sorun teşkil ediyor" dedi.

— EKONOMİ SERVİSİ

İmalat sanayisinde toparlanma sinyali

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI verilerine göre şubat ayında endeks 49.3 seviyesine yükselerek Nisan 2024 tarihinden bu yana en sınırlı daralmaya işaret etti ve sektörde toparlanma emareleri güçlendi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI verilerine göre ocak ayında 48.1 olan endeks şubatta 49.3 seviyesine çıktı. Bu rakam

sektördeki daralma eğiliminin Nisan 2024 tarihinden bu yana en düşük seviyeye indiğini gösterdi. Yeni siparişlerdeki yavaşlamanın Temmuz 2023 döneminden beri en hafif düzeyde kalması ve firma geri dönüşlerinde talebin iyileştigiğine dair sinyallerin artması imalatçılar için umut verici bir tablo oluşturdu.

Anket sonuçlarına göre girdi

maliyetleri şubat ayında son iki yılın en yüksek hızında artış kaydetti. Asgari ücret zammı ve ham madde fiyatlarındaki yükseliş maliyetleri tetiklerken nihai ürün fiyatları enflasyonu da son on ayın en yüksek düzeyine ulaştı. Yüksek fiyatlara rağmen üretimdeki yavaşlamanın son 14 ayın en ılımlı seviyesinde kalması dikkat çeken gelişmeler arasında yer aldı.

ELEKTRONİK VE GIDA SEKTÖRÜ ÖNCÜ OLDU

Sektörel bazda üretim artışı elektrikli ürünler ve gıda sektörüyle sınırlı kaldı. Elektrikli ve elektronik ürünler sektörü Haziran 2023 tarihinden beri en güçlü büyümesini yaşarken ana metal sanayinde son bir buçuk yılın en sert daralması görüldü. İstihdam tarafında ise talep koşullarındaki zorluğa rağmen daha olumlu bir seyir izlendi ve takip edilen on sektörün yarısında çalışan sayısı artış gösterdi.

Öncü gösterge

İmalat PMI şubatta eşik değere yaklaştı

İstanbul Sanayi Odası ISO İmalat PMI, şubatta 1,2 puan artarak 49,3'e yükseldi. Endeks, 50 eşik değerin altındaki seviyesini 23'üncü aya taşıdı. Şubat ayında yeni siparişler istikrar kazanmaya yaklaşırken, üretim, istihdam ve stoklarda düşüş hız kesti. Enflasyonist baskılar ise Nisan 2024'ten buyana en yüksek düzeye ulaştı. /04

ISO TÜRKİYE İMALAT PMI ŞUBATTA 49,3 OLDU

İmalat PMI yükseldi ama hala eşik değerin altında

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), şubatta 49,3'e yükseldi. **İSO Türkiye** İmalat PMI anketinin Şubat 2026 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ocakta 48,1 olan manşet PMI, şubatta 49,3 düzeyinde gerçekleşti. Sektörün genel performansındaki düşüş, mevcut daralma eğiliminin başlangıcı olan Nisan 2024'ten bu yana en sınırlı düzeyde gerçekleşti. Anket kapsamındaki firma geri dönüşlerinin önemli bir bölümü talepte toparlanmaya işaret etti. Bu durum özellikle yeni siparişlerde belirgin şekilde gözlemlendi.

Yeni siparişlerdeki azalma çok sınırlı olurken, Temmuz 2023'ten bu yana devam eden yavaşlama döneminin (Mart 2024 ile aynı oranda olacak şekilde ikinci kez) en hafif düzeyinde gerçekleşti. Yeni siparişlerde yavaşlama bildiren anket katılımcılarından bazıları, bu durumu fiyatlardaki yükselişin etkisiyle açıkladı.

Girdi maliyetlerinde sert artış

Girdi maliyetleri şubatta keskin artış gösterirken bu artış yaklaşık son iki yılın en yüksek hızına ulaştı. Anket katılımcılarının birçoğu, tedarikçiler tarafından yapılan yeni fiyat artışlarının

ham madde maliyetlerini yükselttiğini, ayrıca asgari ücretteki yükselişin de personel maliyetlerini yukarı çektiğini belirtti.

"Müşteri talebinde iyileşme sinyalleri"

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Türkiye'ye ilişkin son imalat PMI verileri, sektörün faaliyet koşullarında yavaşlamanın sürdüğüne işaret etmesine rağmen, iyimser olmak için somut nedenler sunuyor. Birçok firma müşteri talebinde iyileşme sinyalleri olduğunu bildirdi ve yeni siparişler istikrar kazanmaya yaklaştı. Buna bağlı olarak, üretimdeki düşüşün hız kesmesi önümüzdeki aylarda resmi verilerde de bir toparlanma görebileceğimize işaret ediyor. Öte yandan, enflasyonist baskılar firmalar için giderek artan bir sorun teşkil ediyor" açıklamasını yaptı.

İmalat PMI'ında şubatta sınırlı iyileşme

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketinin Şubat 2026 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ocakta 48,1 olan manşet PMI, şubatta 49,3 düzeyinde gerçekleşti. Sektörün genel performansındaki düşüş, mevcut daralma eğiliminin başlangıcı

olan Nisan 2024'ten bu yana en sınırlı düzeyde gerçekleşti. Anket kapsamındaki firmaların talepte toparlanmaya işaret etti. Bu durum özellikle yeni siparişlerde belirgin şekilde görüldü.

Girdi maliyetleri hızlı arttı

Yeni siparişlerdeki azalma çok sınırlı olurken, Temmuz 2023'ten bu yana devam eden yavaşlama döneminin (Mart

2024 ile aynı oranda olacak şekilde ikinci kez) en hafif düzeyinde gerçekleşti. Yeni sipariş-

lerde yavaşlama bildiren anket katılımcılarından bazıları, bu durumu fiyatlardaki yükselişin etkisiyle açıkladı. Girdi maliyetleri şubatta keskin artış gösterirken bu artış yaklaşık son iki yılın en yüksek hızına ulaştı. Anket katılımcılarının birçoğu, tedarikçiler tarafından yapılan yeni fiyat artışlarının ham madde maliyetlerini yükselttiğini, ayrıca asgari ücretteki yükselişin de perso-

nel maliyetlerini yukarı çektiğini belirtti. Buna bağlı olarak, nihai ürün fiyatları enflasyonu üst üste üçüncü ay hızlanarak Nisan 2024'ten bu yana en yüksek düzeye çıktı.

Yükselen fiyatlara rağmen yeni siparişlerin dengeye yaklaşmasıyla birlikte imalatçılar üretim, istihdam, satın alma hacmi ve stok seviyelerini ocak ayına göre daha düşük oranlarda azalttı.

İmalatta sorun var beyaz eşya kayıpta

İSTANBUL Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin güncel sonuçlarına göre ocakta 48.1 olan manşet PMI, şubatta 49.3'e yükseldi. Ancak "iyileşme" için eşik değerin 50 olduğu unutulmamalı.

Öte yandan Türkiye Beyaz eşya Sanayicileri Derneği'ne göre Ocak 2026'da, Ocak 2025'e kıyasla altı ana üründe (buzdolabı, çamaşır, bulaşık, fırın, derin dondurucu, kurutucu), üretim yüzde 19 düşüşle 2 milyon 13 bin, iç satış yüzde 18 düşüşle 635 bin, ihracat yüzde 19 düşüşle 1 milyon 341 bin adet oldu.

SÖYLEŞİ

İSO Yönetim
Kurulu Başkanı

ERDAL BAHÇIVAN

"Yapay zekâ ile işletmeler daha verimli, daha esnek ve daha entegre hale gelecek"

Teknoloji dünyası 2030'un tam ölçekli verimlilik hedeflerine doğru hızla ilerlerken; yapay zekâ ve otonom sistemler, sanayiden günlük yaşama kadar her alanda küresel dengeleri yeniden inşa ediyor.

Yapay zekâ ve otonom sistemler, 21. yüzyılın devrimsel teknolojik dönüşümünde en önemli hızlandırıcılar olarak öne çıkmaktadır. Bu teknolojiler; küresel endüstriyel, ticari ve sosyal yapıları hızla dönüştürmekte, dünya çapında büyük bir değişim süreci başlatmaktadır. 2030 yılı itibarıyla bu sistemlerin tam ölçekli ve yüksek verimlilikle çalışmaya başlaması beklenirken; birçok ülke stratejik planlar ve altyapılar geliştirerek bu dönüşüme hazırlanmaktadır.

Robotik ve otonom sistemler; endüstriyel üretimden sağlık sektörüne, ulaşım sistemlerinden ev yaşamına kadar her alanda devrim yaratmaktadır. Endüstriyel robotlar fabrikalarda yerini almış; üretim süreçlerinin hızını, doğruluğunu ve verimliliğini artırmıştır. Günlük yaşamda ise akıllı ev sistemleri, yapay zekâ destekli kişisel asistanlar ve robotik ev araçları, insanların işlerini kolaylaştıran ve yaşam kalitesini artıran teknolojiler haline gelmiştir. Bu dönüşüm, hem bireylerin hem de işletmelerin daha verimli, esnek ve entegre bir yaşam tarzı benimsemelerini sağlamaktadır.

Küresel şirketler, dijitalleşme ve otonom teknolojilerin yarattığı devrimsel değişimleri fark ederek bu yeni döneme hızla uyum sağlamaktadır. Otomasyonun artırılması, yapay zekâ tabanlı veri analizleri ve robotik süreç otomasyonu gibi yenilikler; üretimden lojistiğe, pazarlamadan müşteri hizmetlerine kadar her departmanda uygulanmaya başlanmıştır. Bu uygulamalar, şirketlerin rekabet avantajlarını pekiştirmelerini sağlamakta ve küresel pazarda daha güçlü bir konum elde etmelerine yardımcı olmaktadır.

Öte yandan küçük şirketler, dönüşümün finansal gerekliliklerini yerine getirme konusunda zorluklar yaşasa da dijitalleşme ve teknolojik yeniliklere yönelik farkındalık giderek artmaktadır. Birçok küçük ölçekli işletme, ajandalarında bu alanda gelişim hedefleri belirleyerek dijital dönüşüm sürecine adım atmaktadır.

Erdal BAHÇIVAN | İSO Yönetim Kurulu Başkanı

Yapay zekâ ve otonom sistemlerin entegrasyonu ile değer yaratmak, yalnızca teknolojiye yapılan yatırımlarla sağlanamaz. Organizasyonel yapıların yeniden şekillendirilmesi ve yeni iş modellerinin benimsenmesi de gereklidir. Dijitalleşen iş süreçleri; şirketlerin daha hızlı, esnek ve entegre bir yapıya kavuşmalarını zorunlu kılar; mevcut organizasyonel hiyerarşilerin ve iş akışlarının yeniden gözden geçirilmesi kaçınılmaz hale gelmektedir. Dijital platformlar ve yapay zekâ tabanlı çözümlerle daha verimli ve entegre iş yapıları oluşturularak nitelikli sonuçlar ortaya konmaktadır. Dijitalleşmiş tedarik zinciri yönetimi, esnek üretim modelleri ve veri analitiği tabanlı hizmetler, şirketlerin iş yapış biçimlerini köklü şekilde dönüştüren unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Yapay zekâ ve otonom sistemlerin süreçlere entegrasyonu, iş gücünde de önemli değişikliklere yol açmaktadır. Otomasyon ve robotlar bazı geleneksel iş kollarını ortadan kaldırırken, yeni iş kolları ve beceri setleri de ortaya çıkmaktadır. İşletmeler bu dönüşüme ayak uydurabilmek için çalışanlarının dijital becerilerini geliştirmeli ve geleceğin mesleklerine yönelik eğitim programları sunmalıdır. Yapay zekâ mühendisliği, robotik tasarım ve veri analizi gibi alanlarda eğitilmiş iş gücüne olan talep artarken, firmaların insan kaynakları stratejilerini yeniden gözden geçirmeleri gerekecektir. İnsan-makine iş birliği, üretkenliği artıran ve karmaşık görevlerde insanlara

“Şirketler için dijitalleşme artık bir seçenek değil; organizasyonel hiyerarşilerin yıkıldığı ve veri odaklı stratejilerin kazandığı zorunlu bir evrim sürecidir.”

rehberlik eden bir süreçtir. Otonom araçlar ve robotlar insanların verimliliklerini artırırken, makineler de insan hatalarını azaltarak daha verimli çalışma ortamları yaratmaktadır. Bu iş birliği; üretim süreçlerinde verimliliği artırırken, kaynakların daha akılcı kullanılması ve çevresel etkilerin azaltılması ile sürdürülebilirliği desteklemektedir.

Ancak bu iş birliği bazı zorlukları da beraberinde getirmektedir. Eğitim, yeniden beceri kazandırma ve iş gücü uyum süreçleri, özenle ele alınması gereken alanlardır. İnsanların yeni teknolojilere uyum sağlaması için sürekli eğitim programlarının uygulanması gerekmektedir. Eğitim kurumları ve şirketler; dijital okuryazarlık, robotik ve yapay zekâ alanlarında eğitim programları sunarak çalışanlarını bu dönüşüme hazırlamalıdır. 2026 yılı, yapay zekâ ve otonom sistemlerin hayatımızın her alanına derinlemesine entegre olduğu bir

dönemi işaret etmektedir. Bu dönüşümün beraberinde getirdiği en önemli fırsatlardan biri, üretim süreçlerinin daha verimli ve sürdürülebilir hale gelmesidir. Yapay zekâ ile optimize edilen üretim hatları, daha az atık üreterek çevresel etkileri azaltmaktadır. Ayrıca otonom sistemler sayesinde daha düşük maliyetlerle daha yüksek verimlilik sağlanmaktadır.

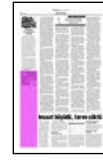
Buna karşın dönüşümün bazı kritik zorlukları da bulunmaktadır. Güvenlik, etik ve iş gücü kayıpları gibi sorunlar, gelişen teknolojilerle birlikte tartışılmaya devam etmektedir. İnsan hakları, veri güvenliği ve iş gücü piyasalarının yeniden yapılandırılması gibi konular, çözülmesi gereken öncelikli meseleler arasında yer alacaktır.

Her ne kadar dijital dönüşüm ve yapay zekâ entegrasyonunun getirdiği zorluklar ve finansman yükleri olsa da Türk sanayisinde bu değişimlerin gerekliliği konusunda güçlü bir farkındalık söz konusudur. 2026 yılı, Türk sanayisi için dijital dönüşümde yalnızca bir dönüm noktası değil, aynı zamanda küresel arenada liderlik için büyük bir fırsat olacaktır. Türk sanayisi, bu dönüşümün sunduğu potansiyeli en iyi şekilde kullanarak küresel rekabette önemli bir oyuncu olma yolunda hızla ilerleyecektir. 2026 itibarıyla dünya yeni bir yapay zekâ ve otonom çağının kapılarını aralarken; Türk sanayisi, bu çağın şekillendirici liderlerinden biri olma vizyonuna emin adımlarla yaklaşacaktır.

**İmalat sanayi
toparlanıyor**

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi, şubat ayında 48.1'den 49.3'e çıktı. Birçok firma müşteri talebinde iyileşme sinyalleri olduğunu bildirdi ve yeni siparişler istikrar kazanmaya yaklaştı.

Sanayide sıkıntı sürüyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), Şubatta 49.3'e yükseldi. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Ocakta 48.1 olan manşet PMI, Şubatta 49.3 düzeyinde gerçekleşti. Girdi maliyetleri Şubatta keskin artış gösterirken, bu artış yaklaşık son iki yılın en yüksek hızına ulaştı. Anket katılımcılarının birçoğu, tedarikçiler tarafından yapılan yeni fiyat artışlarının ham madde maliyetlerini yükselttiğini, ayrıca asgari ücretteki yükselişin de personel maliyetlerini yukarı çektiğini belirtti. Buna bağlı olarak, nihai ürün fiyatları enflasyonu üst üste üçüncü ay hızlanarak Nisan 2024'ten bu yana en yüksek düzeye çıktı.

Gıda ürünlerinde büyüme Ocak ayına göre hızlanmasına rağmen ılımlı düzeyde kaldı. Üretimde en belirgin düşüş ise ana metal **sanayinde** gerçekleşti. Bu sektörde yaklaşık bir buçuk yılın en sert daralması kaydedildi. Üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de büyüme yalnızca elektrikli ve elektronik ürünler ile gıda ürünleri sektörlerinde gözlemlendi. Buna karşılık, yeni siparişlerde en sert aylık düşüş kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. İhracat tarafında en güçlü performansı yine elektrikli ve elektronik ürünler sektörü gösterirken, bu alanda iyileşme kaydeden diğer sektör tekstil ürünleri oldu. Geçen ay en belirgin istihdam kaybı ise giyim ve deri ürünlerinde gerçekleşti. Bu sektörde istihdam, Ocak 2024'ten bu yana en sert düşüşünü kaydetti. Girdi maliyetleri tüm sektörlerde keskin bir şekilde yükselmeye devam etti. **EKONOMİ SERVİSİ**

SEKTÖR

ISO 52. Grup Meslek Komitesi'nin katkılarıyla hazırlanan Beyaz Eşya Sektör Raporu kamuoyuna tanıtıldı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), imalat **sanayinin** rekabetçiliğini güçlendirmek, sektörlerin stratejik yol haritalarına katkı sunmak ve kurumsal iş birliklerini derinleştirmek amacıyla yürüttüğü sektör raporu çalışmalarına bir yenisini daha ekledi.

İSO 52. Grup Beyaz Eşya ve Ev Aletleri **Sanayili** Meslek Komitesi'nin katkılarıyla hazırlanan "Küresel Beyaz Eşya ve Ev Aletleri Sektöründe Türkiye'nin Konumu, İhracat Dinamikleri ve Gelecek Senaryoları" başlıklı rapor, Odakule Fazıl Zoru Meclis Salonu'nda düzenlenen toplantıyla tanıtıldı.

İSO Meclis Başkan Yardımcısı **Sadık Ayhan Saruhan**'ın ev sahipliğinde gerçekleşen etkinlikte; komite üyeleri, sektörde faaliyet gösteren firmalar ile ilgili dernek ve kuruluşların temsilcileri bir araya geldi. Toplantıda raporun ortaya koyduğu bulgular ışığında beyaz eşya ve ev aletleri sektörünün mevcut görünümünü kapsamlı biçimde ele alındı.

Sadık Ayhan Saruhan
İSO Meclis Başkan Yardımcısı

Program kapsamında düzenlenen panel, İstanbul Üniversitesi öğretim üyesi ve Türkiye Risk Raporu Direktörü Prof. Dr. Davut Pehlivanlı moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Panelde; **İSO** 52. Grup Meslek Komitesi Başkanı ve Küçük Ev Aletleri **Sanayicileri** ve İhracatçıları Derneği (KESİD) Yönetim Kurulu Başkanı Senur Akın Biçer ile Türkiye Beyaz Eşya **Sanayicileri** Derneği (TÜRKESD) İthalat İhracat Çalışma Grubu Başkan Yardımcısı Canan Ergün Tavukçu sektörün ihracat performansı, küresel rekabet dinamikleri ve gelecek perspektifine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Sadık Ayhan Saruhan konuşmasında şunları söyledi: "Sektörümüz, Avrupa'nın bir numaralı üretim üssü ve küresel ölçekte en büyük ikinci ihracatçı unvanıyla ülkemizin gurur kaynağıdır. Ayrıca yarattığı katma değer, sağladığı istihdam ve dış ticaret fazlası ile ülkemizin lokomotif endüstrileri arasında bulunmaktadır. Ancak veriler bize, bu güçlü konumun korunması için alarm zillerinin çaldığını göstermektedir. 2020'de %75 olan ihracatın üretimi oranı, 2024'te %70'e gerilemiştir. Özellikle 2015 sonrasında Almanya ve İngiltere gibi ihracatımızın güçlü olduğu ülkelerde pazar kayıpları yaşanmaktadır. 2022-2024 döneminde üst üste üç yıl ihracat düşüşü gözlenmiştir. Son üç yıldır süregelen ihracat daralmasına 2025 yılında iç pazardaki gerilemenin de eklenmesi, sektörü oldukça kırılgan bir konuma getirmiştir. Sektörümüz bugün; küresel talep daralması, hammadde ve enerji maliyetlerindeki artış, işçilik maliyetlerindeki yükselme ve AB'nin yeşil dönüşüm regülasyonları gibi çok katmanlı bir baskı altındadır. Çin'in ölçek ekonomisi ve Polonya gibi rakiplerin yükselen pazar payı arayışları, bizi yeni bir atılım yapmaya zorlamaktadır. Bu tablo bize açık bir gerçeği göstermektedir: Güçlü olmak yeterli değildir; rekabetçi kalmak zorundayız."

“Küresel talep daralması ve maliyet ayrışması rekabetçiliği zorluyor”

Prof. Dr. Pehlivanlı, panelin başlangıcında sektörün son yıllardaki performansına ve küresel eğilimlere dikkat çekti: “2015 yılından bu yana özellikle Almanya ve İngiltere pazarlarında kayıplar yaşadık. İç pazar bu kayıpları telafi edecek seviyede değildir. Son 5 yılda küresel ölçekte ciddi bir talep daralması söz konusudur. Pandemi sonrası oluşan ivme yerini gerilemeye bırakmıştır ve bu durum bütün sektörleri olduğu gibi bizi de etkilemektedir. Bu durumun yanı sıra plastik, metal, sac, enerji ve işçilik gibi temel girdi maliyetlerinde rakip ülkelerden ayrışma söz konusudur. Rekabetçilik sadece satış fiyatıyla açıklanamaz; arka planda inovasyon, AR-GE ve marka gücü gibi unsurlar da belirleyicidir. 2030 vizyonu doğrultusunda pazar kayıplarımızın nedenlerini analiz etmemiz ve stratejik adımlarımızı buna göre şekillendirmemiz gerekmektedir.”

Prof. Dr. Davut Pehlivanlı
İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türkiye Risk Raporu Direktörü

“Sektörde bir öngörülemezlik hakim”

Raporun paydaşlara sunulduğu toplantıda konuşan ISO 52. Grup Meslek Komitesi Başkanı ve KESİD Yönetim Kurulu Başkanı Senur Akın Biçer, enerji ve iş gücü maliyetlerindeki öngörülemezliğin sektörün rekabet gücünü zorladığını belirterek, Türkiye'nin AB pazarındaki konumunun ise yeşil dönüşüm hızına ve düşük karbonlu üretim yatırımlarına bağlı olacağını vurguladı.

Enerji fiyatlarındaki dalgalanmanın planlama yapmayı zorlaştırdığını belirten Biçer, iş gücü maliyetlerinde de benzer bir tablo yaşandığını ifade etti. Enflasyon oranında yapılan ücret artışlarının kısa sürede yetersiz kaldığını vurgulayan Biçer, “Nitelikli çalışanı kaybetmemek için ilave düzenlemeler yapmak zorunda kalıyoruz. Bu durum rekabetçiliğimizi doğrudan etkiliyor.” dedi.

Türkiye'nin AB pazarındaki konumunun yeşil dönüşüm hızına bağlı olduğunu kaydeden Biçer, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (CBAM) belirleyici olacağını belirtti. “Düşük karbonlu üretimi hızlandırırsak AB için güçlü bir üretim üssü olmaya devam ederiz, gecikirsek avantajımızı kaybedebiliriz” diye konuştu. Ayrıca markalaşmanın önemine de değinen Biçer, Turquality programının önemli bir araç olduğunu ancak tek başına yeterli olmadığını, sürdürülebilir marka gücünün Ar-Ge, inovasyon ve şirket vizyonu ile oluştuğunu söyledi.

Senur Akın Biçer
ISO 52. Grup Meslek Komitesi Başkanı ve KESİD Yönetim Kurulu Başkanı

“İhracatta daralma ve küresel rekabet baskısı sektörün gündeminde”

Canan Ergün Tavukçu da konuşmasında ihracat ve rekabet dinamiklerine değindi: “Son yıllarda küresel üretim ve ticaret dengelerindeki değişimler, beyaz eşya sektörü üzerinde baskı yaratmaktadır. 2022-2025 arasında sektörün ihracatında toplamda %22'lik bir daralma yaşandı; bu da yaklaşık 5,6 milyon adetlik bir kayba denk geliyor ve ihracat hacmimiz 2017 seviyelerine geriledi. Özellikle Avrupa pazarında Çin kaynaklı rekabet baskısı bulunuyor. Kamu sübvansiyonları ile düşük maliyetli hammadde ve finansman avantajları, yabancı rakipleri daha agresif hale getiriyor. Temel girdilerde uygulanan antidamping ve ek vergiler gibi unsurlar da üretim maliyetlerini artırıyor. Buna rağmen ticaret ve **sanayi** politikalarının uyumunun artırılması ve iç talebi canlı tutacak politikaların geliştirilmesiyle rekabet gücümüz desteklenebilir.”

Canan Ergün Tavukçu
Türkiye Beyaz Eşya **Sanayicileri** Derneği (TÜRKESD)
İthalat İhracat Çalışma Grubu Başkan Yardımcısı

Sanayide sınırlı toparlanma

İstanbul Sanayi Odası'nın Şubat 2026 PMI verilerine göre imalat sanayinde daralma sürerken düşüş hızı yavaşladı. Manşet PMI 48,1'den 49,3'e yükseldi ancak 50 eşik değerinin altında kaldı

EKONOMİ SERVİSİ

SANAYİ sektöründeki durumun göstergesi olan **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI)**, şubatta 49,3'e yükseldi. Eşik değeri olan 50'nin altında ölçülen tüm verilerin durağanlığa işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ocakta 48,1 olan manşet PMI, şubatta 49,3 düzeyine çıkmasına rağmen 2024 Nisan'dan bu yana olan daralma serisini devam ettirdi.

Yeni siparişlerdeki azalma çok sınırlı olurken, Temmuz 2023'ten bu yana devam eden yavaşlama döneminin (Mart 2024 ile aynı oranda olacak şekilde ikinci kez) en hafif düzeyinde gerçekleşti. Yeni siparişlerde yavaşlama bildiren anket katılımcılarından bazıları, bu durumu fiyatlardaki yükselişin etkisiyle açıkladı.

Girdi maliyetleri şubatta keskin artış gösterirken bu artış yaklaşık son iki yılın en yüksek hızına ulaştı. Anket katılımcılarının birçoğu, tedarikçiler tarafından yapılan yeni fiyat artışlarının ham madde maliyetlerini yükselttiğini, ayrıca asgari ücretteki yükselişin de personel maliyetlerini yukarı çektiğini belirtti. Buna bağlı olarak, nihai ürün fiyatları enflasyonu üst üste üçüncü ay hızla-

rak Nisan 2024'ten bu yana en yüksek düzeye çıktı.

Yükselen fiyatlara rağmen yeni siparişlerin dengeye yaklaşmasıyla birlikte imalatçılar üretim, istihdam, satın alma hacmi ve stok seviyelerini ocak ayına göre daha düşük oranlarda azalttı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI şubat ayı raporuna göre, ocak ayında üretimini artıran sektör sayısı beş iken bu sayı şubatta ikiye geriledi. En güçlü genişlemenin yaşandığı elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe üretim artış hızı Haziran 2023'ten bu yana en yüksek düzeye ulaştı.

GIDADA BÜYÜME HIZLANDI

Gıda ürünlerinde ise büyüme ocak ayına göre hızlanmasına rağmen ılımlı düzeyde kaldı. Üretimde en belirgin düşüş ise ana metal **sanayinde** gerçekleşti. Bu sektörde yaklaşık bir buçuk yılın en sert daralması kaydedildi. Üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de büyüme yalnızca elektrikli ve elektronik ürünler ile gıda ürünleri sektörlerinde gözlemlendi.

Buna karşılık, yeni siparişlerde en sert aylık düşüş kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. İhracat alanında en güçlü performansı yine elektrikli ve elektronik ürünler sektörü gösterirken, bu alanda iyileşme kaydeden diğer sektör

tekstil ürünleri oldu.

Genel olarak zayıf seyreden talep koşullarına rağmen, şubat ayında istihdam tarafında daha olumlu bir görünüm ortaya çıktı. Ocakta dört sektör istihdamını artırırken, bu sayı şubatta beşe yükselerek takip edilen sektörlerin yarısına ulaştı. Çalışan sayısındaki artışta elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları sektörleri liderliği paylaştı.

EN FAZLA İSTİHDAM KAYBI HAZİR GİYİMDE

En belirgin istihdam kaybı ise giyim ve deri ürünlerinde oldu. Bu sektörde istihdam, Ocak 2024'ten bu yana en sert düşüşünü kaydetti. Girdi maliyetleri tüm sektörlerde keskin bir şekilde yükselmeye devam etti.

Artışın en hızlı gerçekleştiği sektör elektrikli ve elektronik ürünler olurken en ılımlı seyir ise tekstil ürünlerinde görüldü. Artan maliyet baskılarına bağlı

olarak, ocak ayının ardından şubatta da nihai ürün fiyatları tüm sektörlerde yükseldi. Girdi fiyatlarında olduğu gibi nihai ürün fiyatlarında da sınırlı artış tekstil ürünlerinde gerçekleşti. En yüksek enflasyon ise ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe kaydedildi.

Açıklamada endekse ilişkin değerlendirmesine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

"Türkiye'ye ilişkin son imalat PMI verileri, sektörün faaliyet koşullarında yavaşlamanın sürdüğünü işaret etmesine rağmen, iyimser olmak için somut nedenler sunuyor. Birçok firma müşteri talebinde iyileşme sinyalleri olduğunu bildirdi ve yeni siparişler istikrar kazanmaya yaklaştı. Buna bağlı olarak, üretimdeki düşüşün hız kesmesi önümüzdeki aylarda resmi verilerde de bir toparlanma görebileceğimize işaret ediyor."

HASİAD İFTARINDA SANAYİCİLERDEN ÜRETİM VE DAYANIŞMA MESAJI

Hadımköy-Arnautköy Sanayici ve İş Adamları Derneği'nin (HASİAD) geleneksel iftar programı, iş dünyasının önde gelen isimlerini aynı sofrada buluşturdu. Hadımköy-Arnautköy Sanayici ve İş Adamları Derneği (HASİAD) Yönetim Kurulu Başkanı ve aynı zamanda İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclis Üyesi Hüseyin Bozdağ'ın ev sahipliğinde düzenlenen programa, Taşyapı Yönetim Kurulu Başkanı Emrullah Turanlı da kapılarını iş dünyasına açarak katkı sundu.

Geniş katılımıyla gerçekleşen programa; İstanbul Vali Yardımcısı ve Arnautköy Kaymakamı Mahmut Hersanlıoğlu, Ticaret Bakanlığı Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürü Raif Can, Arnautköy Belediye Başkanı Yardımcısı Gökhan Kurt, İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ile Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Yüksek İstişare Heyeti Başkanı Mahmut Asmalı katıldı.

Bahçivan: "Hadımköy değişim ve dönüşümün simgesi"

Programın açılışında konuşan İSO Başkanı Erdal Bahçivan, Hadımköy'ün 1970'lerde askeri izinle girilen bir bölge olduğunu hatırlatarak, bugün İstanbul'un en önemli üretim merkezlerinden biri haline geldiğini vurguladı. Tekstilden makineye, konfeksiyondan yüksek teknolojiye kadar birçok sektörün bölgede faaliyet gösterdiğini belirten Bahçivan, Türkiye'nin gurur markalarından Baykar gibi firmaların da Hadımköy'de üretim yaptığını ifade etti.

Hadımköy'ün Anadolu'nun dört bir yanından gelen girişimcilerin emeğiyle büyüdüğünü dile getiren Bahçivan, bölgenin İstanbul Havalimanı, Kuzey

Marmara Otoyolu ve planlanan demiryolu projeleriyle birlikte stratejik konumunu daha da güçlendirdiğini söyledi.

Konuşmasında küresel rekabet, Avrupa Birliği ile ilişkiler ve vize sorununa da değinen Bahçivan, özellikle Çin'in agresif büyümesinin küresel rekabeti sertleştirdiğini ifade ederek, Gümrük Birliği'nin güncellenmesinin kaçınılmaz olduğunu kaydetti. Avrupa'ya iş, fuar ve makine testleri için gitmek isteyen sanayicilerin yaşadığı vize probleminin kabul edilemez olduğunu belirten Bahçivan, bu konuda daha güçlü diplomatik girişimlere ihtiyaç bulunduğunu söyledi.

Bozdağ: "Hadımköy sessiz üretimin gizli kahramanıdır"

HASİAD Başkanı Hüseyin Bozdağ ise Hadımköy'ü "sessiz üretimin gizli kahramanı" olarak tanımladı. Bölgedeki firmaların otomotivden İHA parçalarına, rafineri ekipmanlarından yüksek kaliteli cam üretimine kadar geniş bir yelpazede faaliyet gösterdiğini belirten Bozdağ, üretim, istihdam ve ihracata katkı sunmaya kararlılıkla devam ettiklerini dile getirdi.

Küresel ve ulusal ekonomik koşulların zorluğuna dikkat çekerek Bozdağ, dayanışma kültürü sayesinde birçok

sorunun aşıldığını ifade etti. Katar, Suudi Arabistan ve Körfez ülkelerinden misafirlerin de programa katıldığını belirten Bozdağ, dernek olarak farklı ülkelere ticaret ziyaretleri gerçekleştirdiklerini ve Üyelerin ihracat kapasitesini artırmaya yönelik çalışmalar yürüttüklerini söyledi.

Hersanlıoğlu: "İstanbul Türkiye'nin kalbidir"

İstanbul Vali Yardımcısı ve Arnautköy Kaymakamı Mahmut Hersanlıoğlu ise Hadımköy'ün ihracat büyüklüğüne dikkat çekerek, İstanbul'un ekonomik gücünü sahada daha iyi anladığını ifade etti. İstanbul'u büyüten asıl gücün üretim ve yatırım yapan iş insanları olduğunu belirten Hersanlıoğlu, sanayicilere teşekkür etti.

Küresel ticarete belirsizlik vurgusu

Ticaret Bakanlığı Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürü Raif Can, küresel ölçekte jeopolitik gerilimlerin ve ticaret politikalarındaki değişimlerin arttığı bir dönemden geçildiğini söyledi. ABD'nin 2025 yılında açıkladığı yeni gümrük vergilerinin küresel ticaret dengelerini etkilediğini belirten Can, 2026 yılında tarifelerin devreye girmesiyle birlikte

küresel ticarete yavaşlama beklendiğini aktardı. Buna rağmen Türkiye'nin son 20 yılı aşkın sürede Avrupa Birliği ve dünya ortalamasının üzerinde bir büyüme performansı sergilediğini vurguladı.

"Üretirsek güçleniriz"

MÜSİAD Yüksek İstişare Heyeti Başkanı Mahmut Asmalı ise üretimin stratejik önemine dikkat çekerek, Çin'in dünya sanayi üretimindeki payını yüzde 30'un üzerine çıkardığını hatırlattı. Türkiye'nin de katma değerli ve inovatif ürünlere yönelmesi gerektiğini belirten Asmalı, sıradan üretimle küresel rekabette öne çıkmanın mümkün olmadığını ifade etti.

Arnautköy Belediye Başkan Yardımcısı Gökhan Kurt da Ramazan ayının birlik ve dayanışma ruhuna vurgu yaparak Belediye Başkanı'nın selamlarını iletti.

Sanayicilerin yoğun katılım gösterdiği HASİAD iftarı, küresel ekonomik gelişmelerden yerel yatırımlara, ihracat stratejilerinden üretim vizyonuna kadar birçok başlığın ele alındığı önemli bir buluşma olarak öne çıktı. Bölge sanayicileri, dayanışma ve ortak akıl vurgusuyla önümüzdeki döneme daha güçlü hazırlanma mesajı verdi.

İSO MECLİSİ'NDE STRATEJİK DÖNÜŞÜM GÜNDEMİ: "TVF **SANAYİNİN** RİSKİNİ PAYLAŞAN YOL ARKADAŞI OLMALI"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Şubat ayı olağan Meclis Toplantısı, "Değer Yaratma, Stratejik Yatırımlar ve Sürdürülebilir Kalkınma Açısından Türkiye Varlık Fonu'nun Üretim Hayatımız Açısından Önemi" ana gündemiyle Odakule Fazıl Zoru Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Ender Yılmaz başkanlığında yapılan toplantıda, **Erdal Bahçivan** açılış konuşmasını yaparken, Türkiye Varlık Fonu (TVF) Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Arda Ermut konuk olarak katıldı. Toplantıyı İSO Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri ile birlikte basın mensupları da takip etti.

Bahçivan: "Sanayide dönüşüm yalnızca özel sektörle mümkün değil"

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, konuşmasında küresel ölçekte devletlerin **sanayi** politikalarında daha aktif rol üstlendiğine dikkat çekti. ABD'nin yatırımları kendi sınırlarına çekme çabaları ve Avrupa Birliği'nin savunma **sanayi** odaklı teşvik programlarını örnek gösteren Bahçivan, müdahaleci ve stratejik kamu politikalarının yeni dönemin belirleyici unsuru olduğunu vurguladı.

Türkiye'nin güçlü bir **sanayi** altyapısına sahip olduğunu ancak yapısal gerçeklerle yüzleşilmesi gerektiğini ifade eden Bahçivan, 2024 verilerine göre imalat **sanayinde** girişimlerin yüzde 87'sinin, istihdamın yüzde 77'sinin ve cironun yüzde 70'inin düşük ve orta-düşük teknoloji yoğunluklu sektörlerde toplandığını belirtti.

Yüksek teknoloji yatırımlarının sermaye yoğun, geri dönüş süresi uzun ve risk seviyesi yüksek olduğuna işaret eden Bahçivan, şu mesajı verdi:

"**Sanayide** dönüşümün yalnızca özel sektörün imkânlarıyla hayata geçirilmesi gerçekçi değil. Kamunun daha etkin rol aldığı,

riskini paylaştığı ve uzun vadeli bakış açısının hâkim olduğu bir çerçeveye ihtiyacımız var." Bahçivan, TVF'nin özel sektörün yerine geçen değil, onunla birlikte hareket eden ve risk paylaşan bir ortak olarak konumlanması gerektiğini vurgulayarak, özellikle büyük ölçekli ve stratejik yatırımlarda fonun kaldıraç etkisi oluşturabileceğini ifade etti.

"TVF stratejik kalkınma fonu niteliğinde"

2016 yılında kurulan TVF'nin kısa sürede önemli bir ekonomik aktör haline geldiğini belirten Bahçivan, fonun "stratejik kalkınma fonu" niteliğinde olduğunu söyledi. Bu tür fonların doğrudan yatırımlar aracılığıyla iç pazar derinleştirmeyi ve kritik sektörlerde ekonomik bağımsızlığı güçlendirmeyi hedeflediğini ifade etti. İSO'nun son yıllarda hayata geçirdiği İSO Stratejik Dönüşüm Merkezi ve İSO Girişim Sermayesi Yatırım Fonu (İSO GSYF) çalışmalarına da değinen Bahçivan, TVF ve Türkiye Teknoloji Fonu'nun bu yapıya sağlayacağı katkının **sanayide** dönüşümü hızlandıracağını dile getirdi.

Ender Yılmaz'dan "Yeşil ve Dijital Dönüşüm Fonu" önerisi

İSO Meclis Başkanı **Ender Yılmaz**, konuşmasında Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın artık bir tercih değil zorunluluk olduğunu belirterek, **sanayinin** yeşil ve dijital dönüşüm için ciddi finansman ihtiyacı bulunduğunu söyledi. Yılmaz, TVF bünyesinde İSO iş birliğiyle özel bir "Yeşil Dönüşüm ve Dijitalleşme Fonu" kurulması önerisini gündeme getirerek, bunun **sanayinin** rekabet gücünü

korumak adına stratejik bir adım olacağını ifade etti.

Ayrıca unicorn potansiyeline sahip teknoloji girişimlerinin ölçeklenme aşamasında sermaye yetersizliği nedeniyle yabancı yatırımcılara devredildiğine dikkat çeken Yılmaz, TVF'nin savunma, yapay zekâ, biyoteknoloji ve diğer yüksek teknoloji alanlarında yerli girişimlere stratejik ortak olmasının önemine işaret etti.

Arda Ermut: "36 şirketten oluşan güçlü bir portföyümüz var"

TVF Genel Müdürü Arda Ermut ise konuşmasında küresel değer zincirlerinin yeniden şekillendiğini, jeopolitik risklerin arttığını ve yeşil dönüşüm ile dijitalleşmenin rekabetin temel belirleyicileri haline geldiğini söyledi.

TVF'nin sürdürülebilir değer üretimini temel öncelik olarak benimsediğini vurgulayan Ermut, lojistikten finansal hizmetlere, tarımdan enerjiye kadar geniş bir yelpazede faaliyet gösteren 36 şirketten oluşan güçlü bir portföy yapısına sahip olduklarını belirtti.

Ermüt, şu değerlendirmeyi yaptı:

"Portföy yönetiminde yalnızca finansal performansa değil, uzun vadeli ekonomik değer üretimine ve stratejik alanlarda ülkemizin kapasitesini güçlendirmeye odaklanıyoruz."

TVF'nin dışa bağımlılığı azaltacak, üretim kapasitesini artıracak ve uzun vadeli ekonomik fayda sağlayacak projelere öncelik verdiğini ifade eden Ermut, stratejik yatırımlarla Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığını desteklemeye kararlılıkla devam edeceklerini söyledi.